

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ Г. С. СКОВОРОДИ
ФАКУЛЬТЕТ МИСТЕЦТВ
КАФЕДРА МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА
КАФЕДРА ДИЗАЙНУ

**ЧАС МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ
ЗБІРНИК статей
X ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«МИСТЕЦЬКА ОСВІТА В ОСОБИСТІСНОМУ РОЗВИТКУ
Й ПРОФЕСІЙНІЙ ТВОРЧОСТІ»**

20 травня 2022 року
Харків, Україна

**TIME OF ART EDUCATION
COLLECTION OF ARTICLES
X OF THE ALL-UKRAINIAN
SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE
ART EDUCATION IN PERSONAL DEVELOPMENT
AND PROFESSIONAL CREATIVITY**

May 20, 2022
Kharkiv, Ukraine

УДК 37.032
ББК 85я43
Ч-24

Редакційна колегія:

Соколова А. В. – доктор педагогічних наук, професор кафедри теорії і методики мистецької освіти та вокально-хорової підготовки вчителя;

Фомін В. В. – доктор педагогічних наук, професор кафедри теорії і методики мистецької освіти та вокально-хорової підготовки вчителя;

Тушева В. В. – доктор педагогічних наук, професор кафедри теорії і методики мистецької освіти та вокально-хорової підготовки вчителя;

Юр'єва К. А. – доктор педагогічних наук, професор кафедри теорії і методики мистецької освіти та вокально-хорової підготовки вчителя;

Беземчук Л. В. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і методики мистецької освіти та вокально-хорової підготовки вчителя;

Васильєва О. В. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і методики мистецької освіти та вокально-хорової підготовки вчителя;

Донченко Л. І. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і методики мистецької освіти та вокально-хорової підготовки вчителя;

Ткаченко М. О. – кандидат педагогічних наук, доцент, кафедри теорії і методики мистецької освіти та вокально-хорової підготовки вчителя;

Затверджено редакційно-видавничою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

Протокол № 6 від 15 червня.2022 р.

У збірнику статей представлені матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції «Мистецька освіта в особистісному розвитку й професійній творчості». Збірник розрахований на студентів, магістрантів, аспірантів, докторантів, здобувачів, педагогічних і науково-педагогічних працівників науково-дослідних інститутів, ЗВО, учителів мистецьких шкіл.

Ч-24 Час мистецької освіти «Мистецька освіта в особистісному розвитку й професійній творчості»: зб. статей X Всеукраїнської наук. - практич. конф., (20 травня 2022) / заг. ред. А. В. Соколова. Харків: ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2022. 120 с.

SBN 978-617-7298-28-0

Редакційна колегія не завжди поділяє позицію авторів.

Автори статей несуть повну відповідальність за опублікований матеріал.

Мова видання: українська, англійська

УДК 37.032

ББК 85я43

Ч-24

© Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, 2022

ПІСНІ ВІЙНИ: ФЕНОМЕН «КАЛИНИ»

Катерина Юр'єва, Іван Мартиненко, Тетяна Королевська

*Харківський національний педагогічний
університет імені Г. С. Сковороди,
факультет мистецтв,
кафедра теорії і методики мистецької освіти
та вокально-хорової підготовки вчителя*

Анотація. *Коротко окреслено історію виникнення української пісні «Ой у лузі червона калина», яка сьогодні стала для всього світу символом незламності українського народу і неофіційним гімном українців у російсько-українській війні. Виконано огляд найбільш відомих версій виконання пісні. Зроблено висновок, що феномен вибухового сплеску її популярності має стати предметом міждисциплінарних досліджень музикознавців, психологів, соціологів, культурологів, антропологів тощо.*

Ключові слова: *пісня, історія, версія, виконання, війна, «Ой у лузі червона калина».*

Annotation. *The history of the origin of the Ukrainian song "Oh, the Red Viburnum in the Meadow" is briefly outlined. This song today has become a symbol of the invincibility of the Ukrainian people and the unofficial anthem of Ukrainians in the Russian-Ukrainian war. An overview of the most famous versions of the song. It is concluded that the phenomenon of explosive surge of its popularity should be the subject of interdisciplinary research of musicologists, psychologists, sociologists, culturologists, anthropologists and more.*

Key words: *song, history, version, performance, war, "Oh, the Red Viburnum in the Meadow".*

Постановка проблеми та її актуальність. Вплив музики на психологічний і фізичний стан кожної людини, здатність згуртовувати, направляти, надихати відомі всім народам на планеті з давніх часів. Разом із тим, кожна епоха, кожен історичний період спричинює появу нових напрямів, жанрів, стилів, тенденції в музиці.

Російсько-українська війна, що розпочалася 24 лютого 2022 року, не тільки вже продемонструвала всьому світові духовну стійкість, військову потугу та незламність українців, їх нестримне прагнення до незалежності, але й дала поштовх сплеску творчої енергії митців різних видів, жанрів, напрямів мистецтва. Наймасовішим видом музичного мистецтва є пісня, тому, вочевидь, найбільш помітною виявилася хвиля нових творів саме у пісенній сфері.

Звісно, час, як-то кажуть, розкладе все по полицях і покаже, що із творчих здобутків сьогодення витримає його перевірку і продовжить своє життя в нових поколіннях, а що зітреться з пам'яті більшості людей і залишиться лише в колекціях аудіо- та відеозаписів. Утім вже сьогодні ми є свідками появи феноменів, що підкоряють серця не лише українських слухачів, а й завдяки можливостям сучасних цифрових технологій і соціальних мереж далеко виходять за кордони нашої країни. І секрети успіху таких феноменів варті уваги науковців різних наукових напрямів: музикознавців, соціологів, психологів, філософів, антропологів та ін.

Одним із найяскравіших таких феноменів є пісня «Ой у лузі червона калина», що стала воістину міжнародним хітом.

Аналіз основних досліджень і публікацій. Наразі історії і сьогоденню пісні присвячено в основному публікації у засобах масової інформації [див., наприклад: 2; 5; 6; 10; 11 та ін.]. Ми також пишемо про неї у контексті нових музичних явищ, породжених подіями російсько-української війни 2022 року [4]. Але феномен пісні «Ой у лузі червона калина», безперечно, вартий окремого глибокого наукового дослідження.

Не претендуючи на вичерпність охопту, до **цілей статті** відносимо огляд історичних версій пісні і сучасних варіантів її побутування.

Виклад основного матеріалу. Найґрунтовніший і найпрофесійніший огляд історії виникнення пісні «Ой у лузі червона калина» зробив, на наш погляд, В. В'ятрович [2]. На відміну від інших авторів, які здебільшого не зазирають глибше 1914 року, до якого відносять народження і перше виконання пісні [див., наприклад: 5; 6; 10; 11 та ін.], В. В'ятрович простежує її походження

від народної пісні середини XVII століття – часів Хмельниччини. До відродження відомої сьогодні в усьому світі пісні доклали зусиль активні діячі українського національного руху В. Антонович і М. Драгоманов, яким вдалося записати й опублікувати у 1875 році давній уже на той час наспів.

Наступна хвиля популярності «Калини» розпочалася напередодні першої світової війни, взимку 1914 року, з вистави С. Чарнецького «Сонце руїни», для якої сам драматург, створив римейк наспіву, записаного В. Антоновичем і М. Драгомановим. Саме після вистави пісня поширилася серед Українських Січових стрільців. Вони навіть, трохи переробивши вже версію С. Чарнецького, зробили «Калину» одним із своїх гімнів. За десять років пісня пододала океан і дісталася Американського континенту. Саме там, у Нью-Йорку, артист Метрополітен Опера українського походження М. Зозуляк зробив перший аудіозапис «Калини» у 1925 році [9].

Під час другої світової війни пісню виконували вояки УПА. Але дійсно масова популярність на теренах України прийшла до «Калини» в епоху перебудови, наприкінці 1980-х років і пізніше, в уже незалежній Україні.

Дослідники української пісенної спадщини зробили декілька спроб скласти перелік оригінальних виконавських версій пісні «Ой у лузі червона калина». Так, журналістка О. Шведа [11] згадує серед найяскравіших версії: Етнографічного хору «Гомін» (Київ) (1990-ті роки); вокальної групи львівського театру-студії «Не журись!»; Національної заслуженої капели бандуристів України імені Георгія Майбороди; Львівського муніципального хору «Гомін» [14]; гурту «Вертеп» (2010 рік); Національного заслуженого академічного українського народного хору України імені Григорія Верьовки [26]; Гурту «Гайдамаки» та Тоні Матвієнко [15]; Народного ансамблю пісні та танцю «Смерічка» Палацу культури Моршина під керівництвом Романа Никифоріва. Від себе додамо: військового оркестру Повітряних Сил Збройних Сил України та трьох хорів м. Вінниця [3], Віктора Павліка [1], хоча в останньому випадку інтерес викликає не стільки вокальна сторона виконання, скільки дібраний відеоряд.

Разом із тим, пісня відома і досить часто виконується далеко за кордонами України. У 2017 році, до 100-річчя початку українських визвольних змагань у США прозвучала «Калина» в обробці М. Дейчаківського [18]. За півроку до початку російсько-української війни, до 30-ти річчя незалежності України гурт «7 Men Brass Band» створив свою версію пісні [12].

Але справжнісінький вибух спричинив кавер від вокаліста і автора текстів гурту «Бумбокс» Андрія Хливнюка [23]. За своєю енергетикою він далеко випередив усі інші версії виконання і миттєво злетів на верхні рядки хіт-парадів, зробивши пісню «Ой у лузі червона калина» відомою без перебільшення в усьому світі.

Наразі версію А. Хливнюка переспівали й переграли: українські зірки – Потап і Настя Каменських, Діма Каднай, Іван Дорн, Джамала, Наталія Могилевська, Павло Зібров, Юрій Ткач, Надя Дорофєєва, Леся Никитюк, Ольга Полякова [20]; співаки й інструменталісти з Німеччини [19], Грузії [16], Південної Кореї [17], Казахстану [24], та що там казати, з усього світу [25]! І нові «варіації на тему» з'являються ледве не щодня в різних куточках світу, на різних континентах планети. Не здивуємося, якщо одного дня запис оригінального виконання «Калини» надійде з Антарктиди. І це найвірогідніше (але не обов'язково) буде точка на острові Галіндез архіпелагу Аргентинські острови з координатами 5°15' південної широти, 64°15' західної довготи – українська антарктична станція «Володимир Вернадський».

Музикознавцям, психологам, соціологам, культурологам, антропологам ще належить дослідити, що саме, які задіяні засоби музичної виразності, в якій конфігурації, а також сполучення яких чинників сприяло такому гучному успіху нової версії виконання старовинної пісні. Безумовно, тут відбулося точне «попадання» в актуальний соціальний запит на твори, що пробуджують оптимізм, прагнення до перемоги, єднання патріотичних сил, з-поміж іншого, навколо героїчного минулого українського народу. Нова версія виконання прозвучала «в потрібний час у потрібному місці», чим лише підсилила і так чималий спричинений нею суспільний резонанс.

Нова хвиля інтересу до пісні піднялася після появи у всесвітній мережі вірусного відео з маленьким хлопчиком, який завзято співає пісню про червону калину. Телеканал СТБ розшукав сім'ю 3,5-річного співака Леонарда з Ірпеня і взяв інтерв'ю [7].

Під час великодньої меси в понеділок, 18 квітня, у костьолі в Белянах під Варшавою ксьондз Войцех Дроздович улаштував акцію підтримки українців. Він завчасно роздрукував для парафіян текст латинськими літерами, включив акустичну колонку і закликав усіх присутніх заспівати хором гімн січових стрільців «Ой у лузі червона калина». Потрапивши в інтернет, відео з цієї акції швидко поширилося і зробило священника відомим усьому світові [8; 13].

Але навіть на цьому тлі вирізняється епохальна для прихильників сучасної музики подія – відродження легендарного гурту Pink Floyd заради запису синглу «Hey Hey, Rise Up!» з семплами вокалу Андрія Хливнюка [22].

Гітарист і співак Pink Floyd Девід Гілмор у своєму Instagram знайшов відео, на якому український співак у військовому одязі з рушницею через плече стоїть біля київського собору Святої Софії, співаючи а capella свою вже всесвітньовідому версію «Ой у лузі червона калина» – пісні українських вояків XVII століття, переспіваної 1914 року, гімну Січових Стрільців, які воювали у Першій світовій, воїнів УПА часів Другої світової і сучасних захисників незалежності України. « Я подумав: це досить чарівно, і, можливо, я зможу щось зробити з цим», – каже Д. Гілмор. «У мене є велика платформа, над якою [Pink Floyd] працювали всі ці роки. Це справді важка і неприємна річ – бачити цей надзвичайно божевільний, несправедливий напад великої держави на незалежну, мирну, демократичну націю. Розчарований від побаченого в новинах, я подумав: „Що я, чорт забирай, можу зробити?“, це ж нестерпно!» [21].

Варто додати, що в кліпі Нік Мейсон – ударник легендарного гурту і композитор – грає на барабані, прикрашеному репродукцією картини української художниці Марії Примаченко. Наразі доля значної кількості її

картин залишається невідомою після пожежі в меморіальному музеї в Іванкові в перші дні російсько-української війни [21]

Перспективи подальших розвідок убачаємо в продовженні досліджень пісні «Ой у лузі червона калина» представниками різних наукових напрямів і, зокрема, з міждисциплінарними дослідженнями музикознавцями, психологами, соціологами засобів музичної виразності та інших чинників, що забезпечили її феноменальний успіх у слухачів з різних континентів.

Список використаних джерел:

1. Віктор Павлік. Віктор Павлік – Ой, у лузі червона калина (war, volume2) 2022, 2022. *YouTube*. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=Eopw24WDTQw> (дата звернення: 16.05.2022).
2. В'ятрович В. Історія пісні «Червона калина» – це історія нашого народу. *Українська правда – Блоги*. URL: <https://blogs.pravda.com.ua/authors/viatrovych/6263e438be69a/> (дата звернення: 16.05.2022).
3. Генеральний штаб ЗСУ. Ой у лузі червона калина, 2022. *YouTube*. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=AUF0qfZNI6E> (дата звернення: 16.05.2022).
4. Мартиненко І. І., Королевська Т. О., Юр'єва К. А. Пісні війни: естафета кризь століття. *Методологія сучасних наукових досліджень: збірник наукових праць за результатами XVIII Міжнародної науково-практичної конференції (12–13 травня 2022 р., м. Харків)*. Харків : ХНПУ, 2022.
5. Ой у лузі червона калина. Історія пісні від Січових стрільців до Хливнюка і Pink Floyd – BBC News Україна. *BBC News Україна*. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/features-61037106> (дата звернення: 16.05.2022).
6. Савва Ю. «Ой у лузі червона калина»: історія пісні та найкращі кліпи. *Гард.City*. URL: <https://theguard.city/articles/204442/oj-u-luzi-chervona-kalina> (дата звернення: 16.05.2022).

7. ТСН. ТСН знайшла сім'ю маленького українця, який заспівав пісню про червону калину, 2022. *YouTube*. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=yISIPSCbDv0> (дата звернення: 16.05.2022).
8. ТСН. У Варшаві ксьондз увімкнув «Ой, у лузі червона калина» під час служби – історія священника, 2022. *YouTube*. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=muXAk1161mo> (дата звернення: 16.05.2022).
9. Українське Слово. Ой у лузі червона калина. Запис 1925 року (перший запис). Гімн Українських січових стрільців та УПА. 2022. *YouTube*. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=UFYSUtJ4gV0> (дата звернення: 16.05.2022).
10. Хмельницька В. «Ой, у лузі червона калина» – текст пісні, історія її виникнення і найпопулярніші виконання. *ТСН.ua*. URL: <https://tsn.ua/ukrayina/oy-u-luzi-chervona-kalina-teks-pisni-istoriya-yiyi-viniknennya-i-naypopulyarnishi-vikonannya-2026975.html> (дата звернення: 16.05.2022).
11. Шведа О. Історія повторюється. У чому феномен пісні «Ой, у лузі червона калина». *Твоє Місто – твоє телебачення*. URL: https://tvoemisto.tv/exclusive/istoriya_povtoryuietsya_u_chomu_fenomen_pisni_oy_u_luzi_chervona_kalyna_yaka_znovu_nabula_populyarnosti_130876.html (дата звернення: 16.05.2022).
12. 7 MEN BRASS BAND. Ой у лузі червона калина... (Cover), 2021. *YouTube*. URL: https://www.youtube.com/watch?v=mlDQ_CgrmTk (дата звернення: 16.05.2022).
13. Alex pl. Польський священник увімкнув «Ой, у лузі червона калина» під час служби, 2022. *YouTube*. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=cjB-kjQzsmQ> (дата звернення: 16.05.2022).
14. Folklore songs. Хор Гомін – У лузі червона калина, 2013. *YouTube*. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=UpiPdTmcnw8> (дата звернення: 16.05.2022).

15. InsightMedia. «Ой, у лузі червона калина...», гурт «Гайдамаки» та Тоня Матвієнко, 2017. *YouTube*. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=2KFmijE0IkW> (дата звернення: 16.05.2022).

16. in time Ukraine. Грузини співають – Ой у лузі червона калина. Підтримка України від наших братів грузинів, 2022. *YouTube*. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=3VOzQmhkZUc> (дата звернення: 16.05.2022).

17. LEO. uaЧервона калина Андрій Хливнюк (Cover by LEO) _кр한국인이 부른 우크라이나 노래 [Українські пісні співають корейці]-04, 2022. *YouTube*. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=FhdaBTdmfuM> (дата звернення: 16.05.2022).

18. Marko Farion Banduryst. Оу U Luzi Chervona Kalyna * Bandura@Bobriwka, 2017. *YouTube*. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=dKzYGQkXaRg> (date of access: 16.05.2022).

19. Marlaine Maas. Оу U Luzi Chervona Kalyna – Europe Remix Ой, у лузі червона калина MARLAINE марлен Європа ремікс, 2022. *YouTube*. URL: https://www.youtube.com/watch?v=Wv5qYSt_BL4 (дата звернення: 16.05.2022).

20. MOGILEVSKA. Ой у лузі червона калина (концерт «Доброго вечора! Ми з України!»), 2022. *YouTube*. URL: https://www.youtube.com/watch?v=EV_vT0Vud5Q (дата звернення: 16.05.2022).

21. Petridis A. ‘This is a crazy, unjust attack’: Pink Floyd re-form to support Ukraine. *the Guardian*. URL: <https://www.theguardian.com/music/2022/apr/07/pink-floyd-reform-to-support-ukraine> date of access: 16.05.2022).

22. Pink Floyd. Pink Floyd – Hey Hey Rise Up (feat. Andriy Khlyvnyuk of Boombox), 2022. *YouTube*. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=saEpkcVi1d4> (date of access: 16.05.2022).

23. ProSerial. Андрій Хливнюк (Бумбокс) – Червона калина, 2022. *YouTube*. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=SCGhRdgtidM> (дата звернення: 16.05.2022).

24. PS TV. Казахстан – «Ой у лузі червона калина». Чарівне виконання, 2022. *YouTube*. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=gMSLc352K2E> (дата звернення: 16.05.2022).

25. Ukraine Helpers. Ukrainian folk song «Oh, the Red Viburnum in the Meadow» created by Latvian film producer, 2022. *YouTube*. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=1F0JYS3S14M> (date of access: 16.05.2022).

26. Veryovka. Хор імені Г. Верьовки – Ой, у лузі червона калина, 2017. *YouTube*. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=-oqeFwRhKf4> (дата звернення: 16.05.2022).

III. ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ МИСТЕЦЬКИХ ДИСЦИПЛІН У КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

УДК 378.016:784

ВОКАЛЬНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА В ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ

Чай Сінює

*ХНПУ імені Г.С. Сковороди,
м. Харків, факультет
мистецтв, б1м група*

Науковий керівник – доктор педагогічних наук, професор кафедри теорії і методики мистецької освіти та вокально-хорової підготовки вчителя А.В. Соколова

Постановка проблеми. В умовах сьогодення перед закладами вищої педагогічної освіти, педагогічною громадськістю постає важливе завдання – відновлення Української держави, формування особистості, здатної до творчого виявлення в усіх сферах життєдіяльності, підготовка компетентного, креативного вчителя. Особливого значення набуває професійна підготовка

ЗМІСТ

I. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ВИХОВАННЯ ХУДОЖНЬО-ОБДАРОВАНОЇ ОСОБИСТОСТІ У ЗАКЛАДАХ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ

Валентина Кузьмічова

ДО ПРОБЛЕМИ ВОКАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА В КЛАСІ ПОСТАНОВКИ ГОЛОСУ..... 4

Олена Сленцова

ФОРМУВАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ВОКАЛЬНОЇ ТЕХНІКИ У МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МИСТЕЦЬКИХ ДИСЦИПЛІН 8

Ван Пань МЕТОДОЛОГІЯ ВИЗНАЧЕННЯ СУТІ ОСОБИСТІСНО-ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ВЧИТЕЛЯ МУЗИКИ 14

II. СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТОК МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ І ЗА КОРДОНОМ

Олександр Кім

FORMATION AND DEVELOPMENT OF ART EDUCATION IN THE REPUBLIC OF KOREA IN THE FIRST YEARS OF INDEPENDENCE (1948-1955) 19

Вікторія Тушева

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ФОРМУВАННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА У ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇНАХ 26

Лі Ябінь

АКАДЕМІЯ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА ХЕБЕЯ НА МАПІ ЗАКЛАДІВ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ КИТАЮ 35

Катерина Юр'єва, Іван Мартиненко, Тетяна Королевська

ПІСНІ ВІЙНИ: ФЕНОМЕН «КАЛИНИ» 44

Наукове видання

**МИСТЕЦЬКА ОСВІТА В ОСОБИСТІСНОМУ РОЗВИТКУ
Й ПРОФЕСІЙНІЙ ТВОРЧОСТІ**

Матеріали

X Всеукраїнської науково-практичної конференції
«Час мистецької освіти»
факультету мистецтв
ХНПУ імені Г. С. Сковороди
(21 травня 2022 р., м. Харків)

Збірник тез наукових доповідей

За загальною редакцією доктора педагогічних наук, доцента,
професора кафедри мистецької освіти
ХНПУ імені Г. С. Сковороди
А.В. Соколової

Відповідальний за випуск: А. В. Соколова
Комп'ютерна верстка: А. В. Бурма, Л. І. Донченко, М. М. Данилюк

Тези друкуються в авторській редакції
Відповідальність за дотримання вимог
академічної доброчесності несуть автори

Підписано до друку Ум. друк. арк. 6,1

Харківський національний педагогічний
університет імені Г.С. Сковороди
Україна, 61002, м. Харків, вул. Алчевських, 29